

Anul 65

Seria II

Nr 829

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Joi

14 noiembrie 1963

8 pagini

15 bani

La căminul cultural din comuna Vulcan, regiunea Brașov, se pregătește materialul pentru o nouă proiecție de diafilme.

HAMBARUL

Hambarul s-a-mbrăcat în scinduri,
arată ca un nou născut.

Va sta cu pieptul lat, în vânturi,
căci din stejar l-am fost făcut.

El stă, se gudură la soare,
din tot ce-i spun, n-are habar,
nu știe c-am fost omul care
odată n-a avut hambar.

Dar astăzi am și, cu mindrie,
din scinduri bune l-am zidit,
să-nchidă noua-mi bogăție,
incăpător și neclintit.

Și zi de azi și zi de miine
fac parte din avutul meu,
mi-e casa casă, pîinea piine,
hambarul mi-e hambar mereu.

AL. ANDRIȚOIU

BOABEI DE PORUMB

Pentru tine, bob curat de lună,
mărăcinii i-am întors din haturi,
colț să dai în țarina străbună,
cu-al zăpezii must să mi te saturi,
și să-ți odrășești, pe indelete,
pruncul cu dinți de lapte și cu plete,
fragede mătăsurii din știulete...
Pentru risul tău de sub mustață
de mătăasă răsucită, creață,
pentru tine, bob crescut în fașe,
vom nălța pe riuri noi baraje
de hidrocentrale uriașe —
bălți secind și irigîndu-ți lanul,
coadă de păun să-nfol strujanul,
prin Dobrogea, prin tot Bărăganul,
undulnd de valuri ca oceanul.

GEORGE DAN

UN AN NOU LA ÎNVĂȚĂMÎNTUL AGROZOOOTEHNIC DE MASĂ

Ne găsim în pragul celui de-al doilea an la învățămîntul agrozootehnic de masă cu durată de 3 ani. În cursul lunii noiembrie în toată țara cercurile își încep activitatea urmînd ca aceasta să se desfășoare neîntrerupt pe tot timpul iernii pînă în luna martie a anului viitor.

Experiența acumulată în primul an de învățămînt creează obligația pentru toți acei care contribuie la bunul mers al cursurilor, să ia în continuare toate măsurile pentru desfășurarea lor în și mai bune condiții.

Rezultatele bune obținute în anul de învățămînt agrozootehnic de anul trecut s-au reflectat în numeroase inițiative, în participarea activă a multor cursanți la aplicarea unor metode mai avansate de muncă și la realizarea lucrărilor agricole la un nivel superior. În aceeași privință cîteva exemple sînt edificatoare. Așa, de pildă, încă la dezbaterile planurilor de producție pe anul 1963 cursanții au făcut interesante propuneri pentru creșterea producției vegetale și animale, pentru dezvoltarea avu-ului obștesc.

În numeroase unități din toate regiunile s-au organizat, pe grupe de animale, furajarea și îngrijirea după metodele învățate la cursuri, s-au folosit în condiții mai bune îngrășămintele, s-a trecut la executarea unor lucrări privind folosirea rațio-

nală a pămîntului (defrișări, terasări etc.). Exemple asemănătoare sînt în toate sectoarele de producție.

În anul 1963—1964, potrivit instrucțiunilor Consiliului Superior al Agriculturii cu privire la organizarea și desfășurarea învățămîntului agrozootehnic de masă cu durată de 3 ani, vor funcționa cercuri anul I și cercuri anul II. În cercurile anul I de învățămînt sînt cuprinși colectivști, mecanizatori și muncitori din G.A.S. și S.M.T., care nu au fost înscriși anul trecut la cursuri sau care au urmat cursurile, dar din diferite motive nu au putut fi trecuți în anul II. În anul II de învățămînt sînt cuprinși toți cursanții care au absolvit anul I.

Din datele cunoscute rezultă că în acest an sînt cuprinși în învățămîntul agricol peste 1 000 000 de cursanți, din care marea lor majoritate sînt colectivști.

Prin grija consiliilor agricole regionale și raionale, cercurile au fost încadrate cu lectori care au fost instruiți înainte de începerea cursurilor privind problemele de specialitate și mai ales asupra metodelor pedagogice de predare și conducerea lor.

Pregătirea temeinică a lectorilor și tratarea cu atenție a fiecărei lecții în parte sînt condiții care determină conținutul cursurilor. De aceea, în continuare trebuie acordată toată atenția muncii lec-

torilor, înarmării lor cu experiența pozitivă acumulată de cei mai buni. Experiența de anul trecut ne arată că de un real ajutor în această privință sînt consfăturile și schimbările de experiență care se organizează lunar prin grija consiliilor agricole.

Pentru însușirea temeinică a cunoștințelor un rol important îl au manualele. Consiliul Superior al Agriculturii, sub îndrumarea organelor centrale de partid, a îmbunătățit substanțial conținutul și forma de prezentare a manualelor editate anul trecut, iar pentru anul II a elaborat noi manuale. Acestea au fost tipărite într-un tiraj de 640 000 exemplare și au fost trimise demult cercurilor, încît cursanții au avut posibilitatea să fie în posesia lor înainte de începerea cursurilor. De asemenea, pentru a ajuta pe cursanți să înțeleagă și să rețină cît mai ușor cuprinsul lecțiilor, s-au editat în tiraj mare peste 100 de planșe cu teme legate de conținutul acestora.

Din sesizările cursanților și lectorilor s-a desprins concluzia că materialele cu caracter intuitiv-didactic sînt foarte prețuite și folosirea lor trebuie să devină o practică generală. Ca atare în afară de planșe este necesar să fie folosite pe o scară cît mai largă schițe grafice, exponate de plante, produse agricole strînse în acest scop. O mare atenție se va acorda folosirii filmelor și diafilmelor agricole legate de temele lecțiilor ce se predau în cercuri. Pentru aceasta va trebui să existe o strînsă conlucrare între lectori și directorii cîminelor cul-

Inginer PETRE MARTIN
adjunct șef al secției învățămînt și propagandă
din Consiliul Superior al Agriculturii

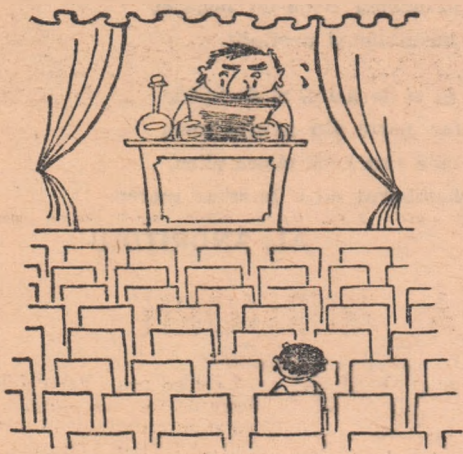
(Continuare în pag. 3-a)

UN CĂMIN CULTURAL... NEPOPULAT!

Locuitorii din Vama-Cîmpulung și-au durat un cămin cultural ce poate fi asemuit cu un adevărat „palat de cultură”. Lînia sa zveltă, sala de spectacole cu 500 de locuri, scena, biblioteca, toate frumos întreținute, te îmbie să le cercetezi. De oriunde ai privi satul, căminul cultural din Vama te întâmpină semeț ca mîndră construcție culturală a vremurilor noastre noi.

O privire cit de sumară asupra programelor de activitate ale acestui cămin cultural arată că aici au loc manifestări culturale diverse. Iată, bunăoară, o serie de conferințe avînd ca temă ultimele evenimente interne și internaționale, probleme legate de păstrarea și dezvoltarea avutului obștesc, de viața de familie, de comportarea omului în societate etc. Un loc important îl ocupă seriile de întrebări și răspunsuri privind fenomenele naturii, formarea anotimpurilor, combaterea și prevenirea diverselor boli etc. Joi ale tineretului, almanahuri științifice, sfaturi pentru gospodine și recenzii de cărți sînt manifestări ce le întîlnești des în programele de activitate ale căminului cultural.

Totuși, ceea ce surprinde în activitatea acestei instituții culturale este slaba participare a oamenilor la manifestările cultu-

rale, nefolosirea din plin a încăperilor căminului cultural, a sălii de spectacole cu 500 de locuri.

De pildă, la o seară de întrebări și răspunsuri, avînd ca temă pregătirea nutrețurilor, au participat 33 de oameni. La un „sfat al gospodinelor” legat de igiena locuinței, au fost prezente numai 24 de femei. La o altă seară de întrebări și răspunsuri cu tema „Fenomenele naturii” nu au participat decît 29 de colectiviști. O

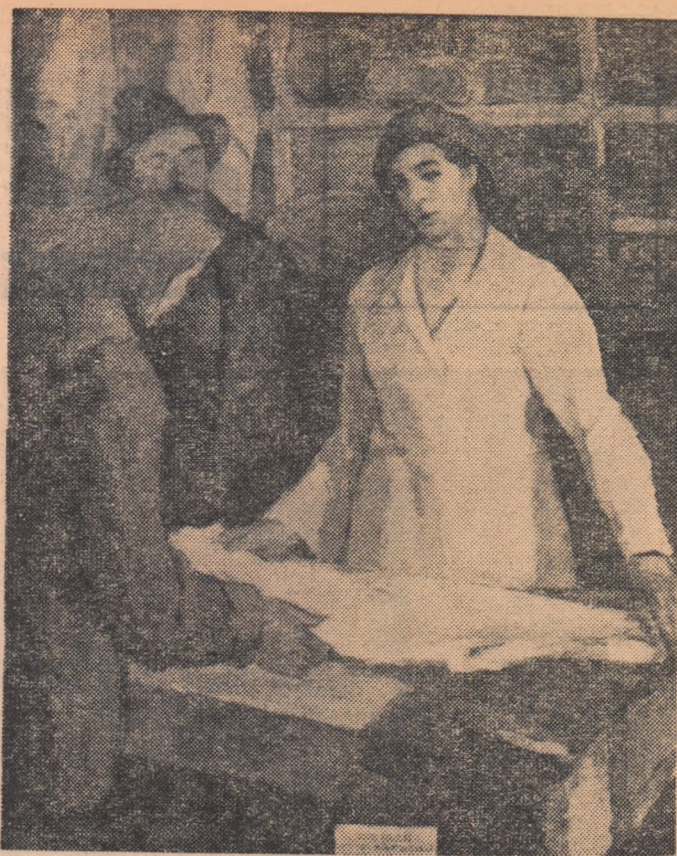
seară literară a întrunit 30 de participanți, un „almanah științific” 32 de participanți etc. Ba, o conferință interesantă despre combaterea și prevenirea bolilor la păsări a fost susținută în fața a... 16 auditori.

De ce o asemenea situație anormală? Iată o întrebare la care trebuie să gîndească directorul căminului cultural, tovarășul Ș. Lanescu, fiecare activist cultural, fiecare intelectual din comună.

Răspunsul nu-i greu de aflat. L-au dat de altfel chiar țărani muncitori. Ei nu vin acum la căminul cultural pentru că din păcate nu găsesc aici manifestări culturale care să-l intereseze. I-au atras cîndva titlurile promițătoare înserate în programul de activitate zilnică. Dar participînd la manifestările prezentate de cămin și-au dat seama că acestea sînt superficial pregătite în grabă, că cele mai multe sînt plictisitoare, nelegate de preocupările lor, cu alte cuvinte făcute așa, ca să... fie! De ce să vin la căminul cultural, să mi se vorbească cîteva minute (de cele mai multe ori să mi se citească!) — spun oamenii — cînd pot citi singur ziarul, pot lua o carte cu tema respectivă de la bibliotecă, pot asculta programul emisiunilor de radio etc.? Țărani muncitori ar dori să găsească la căminul cultural conferințe interesante însoțite de demonstrații practice, de material intuitiv, planșe explicative, diafilme și filme documentare și nu expuneri la modul general, fără nici un exemplu din comună, din viața și munca lor. Ei mai solicită și altfel de manifestări culturale care s-au dovedit foarte interesante și eficiente în alte locuri, dar care la căminul cultural din Vama nu și-au găsit încă locul cuvenit. De pildă, din programul căminului cultural lipsesc acele interesante „seri tematice” pe diverse probleme agricole, de știință popularizată, de educație cetățenească etc., zilele de odihnă colectivă, programele artistice duminicale cu caracter permanent sau cele care să completeze diversele manifestări culturale, jurnalele vorbite, vizite în colectiv la întreprinderi, muzee etc., procesele literare, simpoziioanele, seriile de calcul și multe alte manifestări care dacă sînt organizate cu pricepere, strîns legate de problemele specifice ale comunei devin foarte atractive și suscită interesul țărănilor muncitori.

Lărgirea sferei de cuprindere a maselor la căminul cultural, una din importante sarcini tratate muncii cultural-educative de masă de către documentele Congresului al III-lea al P.M.R., se realizează atunci cînd oamenii găsesc organizate la așezămintele de cultură manifestări cu profund conținut educativ, interesante și variate.

S. RĂDULESCU

NICOLAE POPA: Noutăți într-o cooperativă (ulei)

O importantă competiție de masă:

„Concursul pentru insigna de polisportiv”

Recent s-a dat „startul” într-o nouă și importantă competiție de masă. Este vorba de „Concursul pentru cucerirea insignei de polisportiv” — competiție care cuprinde mai multe ramuri sportive-recreative: atletism, gimnastică, haltere, ciclism, tir, schi, patinaj etc.

Programul acesta deosebit de variat și atractiv a fost primit cu mult interes de tinerii din orașele și satele patriei noastre. Sînt edificatoare, în această privință, cifrele înregistrate după primele întreceri. Astfel, în comuna Lehliu, regiunea

București, peste 500 de tineri și tinere au cerut să fie înscrși pe listele concurenților, iar în comuna Curtișoara, regiunea Argeș, numărul participanților depășește cifra de 300. Asemenea exemple se pot da și din comunele Șomcuta, regiunea Maramureș, Prundul Bîrgăului, regiunea Cluj, Borș, regiunea Crișana și altele.

De un frumos succes se bucură întrecerile pentru cucerirea „Insignei de polisportiv” și în comuna Armășești, regiunea București. Aici au luat startul peste 200 de tineri și tinere. Mai întii, ei au participat cu interes la antrenamentele de pregătire, desfășurate sub îndrumarea profesoarei de educație fizică, Maria Duță. Cu acest prilej, tinerii din comună au amenajat sectoare cu gropi pentru sărituri și aruncări, pistă de alergări, iar căminul cultural a procurat jocuri de șah și tenis de masă. De asemenea, pentru sezonul de iarnă care bate la ușă s-au cumpărat schiuri și patine.

Primele întreceri din cadrul acestui concurs polisportiv au prilejuit dispute pasionante, care s-au soldat cu unele rezultate bune. De pildă, tînărul Victor Șîșu, a aruncat greutatea peste linia de 9 m, iar Viorel Duță, a sărit la lungime 5,60 m. Calități frumoase pentru întrecerile de viteză și concursurile de gimnastică au dovedit și tinerele Florentina Nuțulescu, Elena Oprea etc.

Aceste întreceri sînt abia la început, așa că disputa pentru cucerirea insignei rămîne... deschisă. Desigur, o contribuție destul de însemnată la reușita acestei competiții de masă pot să aducă și directorii de cămine culturale, care, în colaborare cu secretarii organizațiilor U.T.M. și ai asociațiilor sportive, trebuie să se ocupe de prelucrarea și popularizarea regulamentului, ca și de buna organizare a întrecerilor. Se recomandă alcătuirea listelor de concurs și programelor pe zile și ore, care să fie anunțate și afișate din timp și în locuri vizibile. Totodată, este necesar să se popularizeze cele mai bune rezultate, precum și cîștigătorii concursurilor. În acest sens așteptăm noi vești...

IRIMIE STRĂUȚ

M. LERESCU

Recenzii Recenzii

ȘTEFAN LUCA:

„Insemnările unui învățător”

Autorul volumului prezentat aici, scriitorul Ștefan Luca e cunoscut cititorilor ca autor al mai multor volume de schițe și povestiri, al unor cărți pentru copii și mai ales al romanului „Balușelul intelectualilor”, în care sînt zugrăvite tablouri ale vieții într-un oraș de provincie în perioada imediată de după Eliberare.

Invățător de profesie, scriitorul și-a concentrat, într-o nouă carte, gînduri și idei legate de experiența unor ani de muncă la catedră, în care amintirea îmbracă o haină originală. Insemnările autorului-învățător sînt însăilate sub forma unor suite de schițe, care izbutesc să dea cărții unitatea și soliditatea unui mic roman.

Votumul „Insemnările unui învățător” se prezintă în fața cititorului fără promisiunea de a-i servi scene și întâmplări ieșite din comun. Sînt frînturi din viața unor oameni porniți cu hotărîre să-și clădească rosturi noi o dată cu înflorirea gospodăriei colective din satul Mălureni unde este fixată acțiunea. Destinele celor peste 40 de eroi întîlniți în cele aproape 200 de pagini, sînt dezvoltate într-o lumină tulburătoare de apropiată, și se fixează puternic în memorie, urmărindu-te cu fră-

mîntările lor de fiecare zi, îndemnindu-te să meditezi, să le așezi faptele în balanța propriei judecăți.

Scriitorul izbutește să înfățișeze în cîteva fraze un întreg tablou, plin de culori și tălcuri. Un gest al unui personaj, o replică a sa, o pauză între două replici, vin să întregescă sensul unei întâmplări desfășurate pînă atunci pe zeci de pagini, dezvoltându-i cînd nu te aștepti, ca într-o explozie, noi și nebanuite semnificații.

Noua carte a lui Ștefan Luca, „Insemnările unui învățător”, deschide încă o fereastră spre cunoașterea complexă a omului satului nou, format la școala vieții collectiviste.

GEORGE NESTOR:

„Călăreți în zare”

O carte scrisă ușor, cu fraze scurte, mult dialog și o acțiune necomplicată decît pe alocuri, cînd primește nuanțe de roman de aventuri... Pușinele personaje ale volumului sînt caracterizate numai în acțiune. Autorul nu se aventurează în complicații psihologice, pentru reliefaarea unor trăsături ascunse de caracter, care să îngreuneze biografia eroilor săi.

Întîmplările cărora cititorul le devine confident, se succed într-o manieră cinematografică, pe parcursul a 40 de capitole, care uneori nu depășesc trei pa-

gini, dîndu-ți pe alocuri o ușoară impresie de neîmplinire.

Romanul lui George Nestor se adresează în special tineretului de la sate, oprindu-se asupra unui moment crucial din viața poporului nostru, surprinzînd frămîntările oamenilor unui cîtun moldovenesc în preajma zilei de 23 August 1944. E vorba de lupta surdă care se ascușise în acea clocotitoare vară a anului 1944, între masele largi populare, conduse de comuniști, pe de o parte, și mîna de exploatori și vînzători de țară, oameni ai lui Antonescu, îmbogățiți de pe urma războiului, slugi ale fasciștilor germani, pe de altă parte.

În carte sînt surprinse chipuri luminoase de comuniști, luptători pentru eliberarea de sub jugul fascist, ca Grigore Rancea, Șerban Novac sau Cristea — morarul, puși sub urmărire de călăii lui Antonescu pentru acțiunile pline de curaj organizate împotriva hitleriștilor și slugilor lor.

Chipul odios al ocupantului hitlerist, care ne-a disprețuit și jefuit poporul, este zugrăvit în persoana unor ofițeri ca Hans sau Walter, din același aluat cu prietenii lor autohtoni, preotul-boier Motoșan, primarul Vancea Gherbon sau colonelul Vasilescu, pentru care războiul devenise o afacere rentabilă, menită să le umple hambarele și pungă.

Cartea lui George Nestor este un document al unor zile fierbinți din istoria luptei poporului nostru pentru pace și libertate.

LA DESCHIDERA CURSURILOR

Peste câteva zile și în comuna Poarta Albă din regiunea Dobrogea, vor începe cursurile învățământului agrozootehnic de masă. Ne-am adresat câtorva tovarăși cu munci de răspundere în gospodăria colectivă și la căminul cultural, cu rugămintea de a ne împărtăși părerile lor privitoare la pregătirile care s-au făcut precum și la o serie de probleme legate de buna desfășurare a cursurilor. Iată ce ne-au răspuns:

Gheorghe C. Gheorghe — președintele gospodăriei agricole colective: În iarna aceasta, în gospodăria noastră vor funcționa trei cercuri de învățământ. Două dintre acestea vor avea specific agricol și se vor ține, unul la sediul gospodăriei, iar celălalt la brigada din satul Galeșu.

Dat fiind că în ultima vreme s-a dezvoltat mult sectorul zootehnic, (avem 500 bovine, iar în 1963 am crescut peste 7.000 păsări) s-a considerat că este cazul să ia ființă și un cerc la care să participe toți care muncesc în sectorul zootehnic. Lecțiile se vor ține într-o cameră special amenajată în cadrul sectorului zootehnic, între orele 10—12, timp în care crescătorii de animale sînt mai liberi.

Consiliul de conducere al gospodăriei s-a îngrijit de asigurarea celor mai bune condiții pentru desfășurarea învățământului. Atît aici la Poarta Albă cît și la Galeșu există bănci suficiente, tablă și materialul didactic necesar.

În ceea ce privește frecventarea regulată a cursurilor, la început au mai existat oameni care lipseau dar nu după mult timp cu toții s-au convins de marile foloase ale învățământului, iar în prezent asigurarea frecvenței poate fi considerată la noi o problemă rezolvată.

Inginerul agronom Besim Osman: Este adevărat că o lecție bine ținută, utilă, este cel mai bun factor mobilizator al colectivității la învățământul agrozootehnic. Cercul din iarna trecută și-a arătat din plin roadele în tot timpul muncilor agricole. Oamenii au știut să aplice tot ce au învățat. Nu este întâmplător faptul că echipa lui Fane Băluță a obținut în medie cu 350 kg porumb mai mult la hectar decît cea a lui Dumitru Cotorcea. Colectivității din echipa lui Băluță au participat activ la discuții, au arătat mult interes față de materia predată, iar prin studierea diferitelor broșuri și-au sedimentat cunoștințele căpătate.

Eficacitatea cursurilor depinde în bună măsură de modul în care se desfășoară fiecare lecție. Pentru mine lecția nu începe cu momentul în care mă aflu în fața cursanților, ci cu mult înainte, în faza de pregătire a ei. Îmi alcătuiesc o schemă după care mă călăuzesc în expu-

nerea pe care o fac. Vreau să subliniez că niciodată nu citesc lecția în fața cursanților, ci vorbesc liber deoarece acest mod de predare captează mai bine auditoriul. Este foarte important ca exemplele pe care le dau în cadrul expunerilor să fie din gospodăria noastră, din practica de fiecare zi a cursanților.

Firește că pe orice lector trebuie să-l preocupe modul în care sînt însușite cunoștințele. Nu trec la un alt capitol pînă cînd nu-mi dau seama că o problemă a fost pe deplin înțeleasă. De aceea caut să creez o atmosferă de lucru, astfel încît nimeni să nu se jeneze să spună că n-a priceput. De altfel controlez cu atenție felul în care este asimilată materia.

Fiecare lecție începe printr-o discuție despre problema predată anterior. De asemenea, dau perioade scurte lucrări de control în care cer să se noteze numai ideile principale. Cursanții frunțași vor fi evidențiați la gazeta de stradă și în cadrul manifestărilor ce au loc la căminul cultural.

Ana Arvente — bibliotecară: La buna desfășurare a învățământului agrozootehnic un aport însemnat îl aduce și activitatea culturală. După fiecare lecție am prezentat câteva broșuri legate de tema predată și le recomandam spre lectură. Aceeași metodă o voi folosi și anul acesta, dar în plus voi organiza în sala unde se țin cursurile o mică expoziție cu cărți agrotehnice.

— Și cercurile de citit vin în sprijinul învățământului agrozootehnic — intervine **prof. Georgeta Catrina**. Cei peste 20 de colectivități care vin la cercul de citit de care răspund eu, sînt și cursanți. Dat fiind că unele broșuri indicate în bibliografia învățământului agrotehnic nu sînt în bibliotecă într-un număr suficient de exemplare, le vom citi împreună săptămînal.

Ștefan Prodan — directorul căminului cultural: Consiliul de conducere al căminului cultural s-a gîndit să organizeze o serie de manifestări — seri de calcul, seri de întrebări și răspunsuri — care să dezbate câteva din temele mai importante cuprinse în planul de învățământ. Tot cu participarea cursanților se vor face discuții pe marginea jurnalelor agricole și concursuri „Cine știe, răspunde”. De asemenea, în cadrul jurnalelor vorbire, vor lua cuvîntul cursanții frunțași pentru a vorbi despre modul în care își însușesc materia predată și învățămintele pe care le-au tras.

Opiniile exprimate în cadrul convorbirilor avute la Poarta Albă, ne îndreptătesc convingerea că în această comună învățământului agricol de masă îi sînt asigurate cele mai bune condiții de desfășurare.

A. CROITORU

In pepiniera de pomi a G.A.S. Buftea se execută lucrări pentru scoaterea pomilor destinați livrării către gospodăriile colective.

O INIȚIATIVĂ MERITORIE

Cînd și cine anume a sădit, întîiul arbust de smeur, în comuna Gornetu Ciuib, raionul Teleajen, e greu de stabilit. Fapt este că de multă vreme cultura smeurului a devenit aici aproape o tradiție. Azi rar întîlnești grădină sau livadă unde tufe de smeur să lipsească și tot atît de rar om care să nu le îndrăgească. Prezența smeurului în grădini, în livezi, să fie oare numai de dragul tradiției? Desigur că nu. Micii arbuști fructiferi sînt puțin pretențioși pentru a crește și rodi. În schimb delicioasele lor fructe cu aromă plăcută, cu valoare nutritivă ridicată, sînt căutate și mult apreciate de consumatori. Recolta este și ea bogată și bănoasă. Din valorificarea recoltei de pe 1.800—2.000 metri pătrați de smeur se scoate nu

mai puțin de 5.000—6.000 de lei.

De aci s-a născut ideea unei bune surse de cîștig și de prosperitate pentru colectivității din Gornetu Ciuib. Consiliul de conducere al gospodăriei colective a hotărît să înființeze o plantație de smeur pe o suprafață mare. Au ales, în acest scop, un teren în pantă, cu expoziție sud-vestică care se întinde pe malul stîng al văii Bogdăniței.

Venind în sprijinul colectivității, specialiștii de la Consiliul agricol regional Ploiești, au întocmit pentru noua plantație un proiect de organizare a teritoriului și de lucrări antierozionale. Așa, cele 53 de hectare destinate plantației de smeur s-au împărțit în parcele mari dreptunghiulare de 3—5 ha, orientate pe curba de nivel.

De câteva zile a și început aici pregătirea terenului, mai întîi prin scoaterea tuturor pomilor răzleși și defrișarea pilcurilor de boscheți și mărăcini.

Ceea ce ar prezenta greutate, dacă s-ar lucra cu mijloace vechi ar fi

scoaterea celor peste 1.500 de buturugi de stejar rămase de cîțiva ani în urma defrișării unei păduri. Colectivității folosesc însă la această treabă mijloacele moderne de lucru. Alexandru Lambrea și Nicolae Botezatu, de pildă, se descurcă de minune. Ei sapă sub buturugi gropi atît doar cît să încapă cele 400 grame de Astralită. O dată sau de două ori pe săptămîină sătenii tresar la auzul unor explozii puternice. Își dau însă repede seama că Gh. Lupu, artificier, „se luptă” cu buturugile.

După explozie, din fiecare buturugă nu rămîn decît fărîmituri ușor de înlăturat din groapă. Ei pregătesc astfel terenul pentru a fi defundat, lucru ce-l vor face cu mijloace mecanizate. La primăvară aici se va începe plantarea butașilor de smeur. După plantarea miilor de arbuști locurile sterpe de azi își vor schimba cu totul înfățișarea. Și nu va fi doar o schimbare de decor, ci o apreciable sursă de venituri pentru membrii acestei gospodării colective.

C. VASIA

UN AN NOU LA ÎNVĂȚĂMÎNTUL AGROZOOTEHNIC DE MASĂ

(Urmare din pag. 1-a)

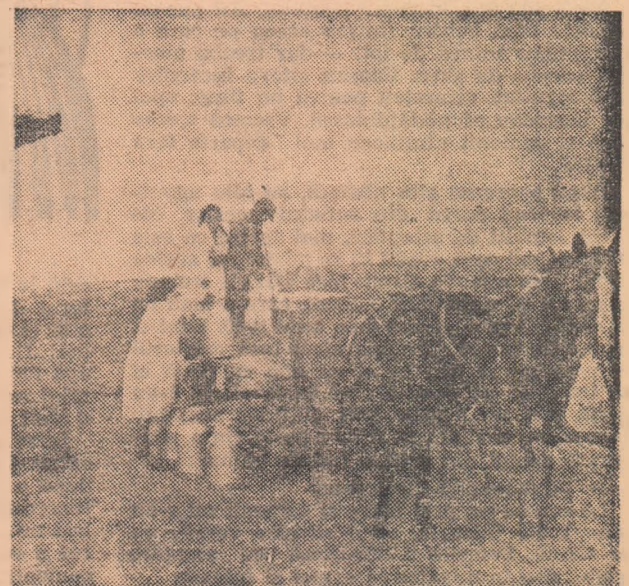
turale care împreună să organizeze un program de viziunări care să coincidă pe cît posibil cu programul de predare la cercuri. Foarte importantă pentru buna desfășurare a cursurilor și obținerea de rezultate bune este predarea lecțiilor în strînsă legătură cu condițiile și sarcinile economice concrete ale unităților. Pentru aceasta grija conducerilor de unități și a lectorilor trebuie îndreptată de la început în direcția întocmirii unor programe de lecții care să corespundă nevoilor de producție actuale și de perspectivă. Și aceasta nu este încă totul. Predarea însăși a lecțiilor incluse în programele cercurilor să se facă ținîndu-se seama de condițiile pedoclimatice și social-economice ale gospodăriei. De aceea, se recomandă ca lecțiile din manualele trimise să fie prelucrate de lectori în fața cursanților în mod corespunzător.

O parte din cercuri țin lecțiile în sălile căminelor culturale și din păcate în anul trecut s-au mai ivit cazuri cînd nu au fost asigurate condiții normale pentru ținerea cursurilor. Pentru a nu se mai întîlni asemenea situații comitetele executive ale sfaturilor populare comunale și directorii căminelor culturale au datoriat să amenajeze sălile unde se țin cursurile, să le asigure cu lumină, căldură, curățenie etc. Fără îndoială că pentru noul an de învățământ sînt asigurate condițiile cele mai bune și avem acumulat o experiență însemnată, încît este de așteptat obținerea unor rezultate mai mult decît mulțumitoare.

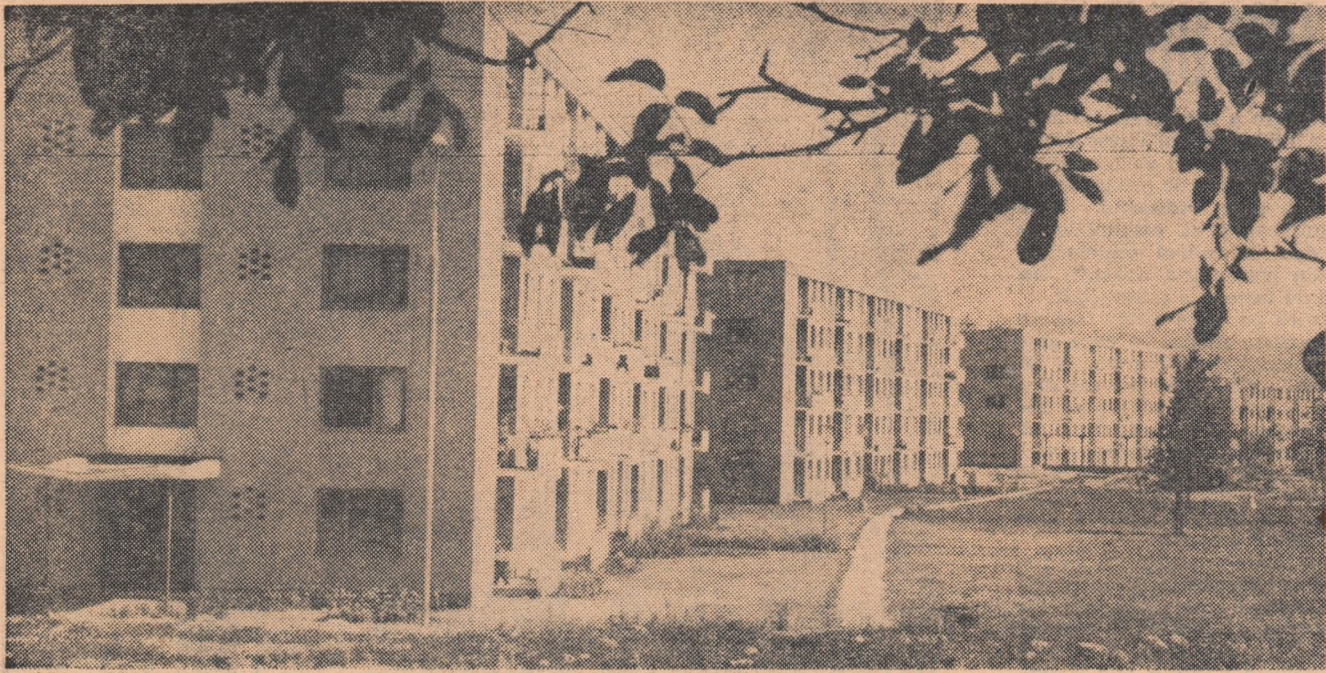
Pentru țărani colectivități necuprinși în învățământul agrozootehnic de masă cu durata de 3 ani, în aceeași perioadă cu învățământul în cadrul căminelor culturale sînt organizate cicluri de conferințe pe teme agrozootehnice.

Ciclurile de conferințe urmează să se desfășoare pe baza unui program care cuprinde 10—12 conferințe. La întocmirea programelor se va avea în vedere să se respecte același principiu ca și la programele de lecții și anume să fie cuprinse în programe acele conferințe care sprijină în măsura cea mai bună activitatea de producție din unitățile agricole de pe raza de activitate a căminului cultural. Consiliul Superior al Agriculturii a editat un număr de peste 30 de conferințe care s-au trimis prin grija Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, căminelor culturale. Dacă pe plan local specificul de producție al unor gospodării cere și alte teme de conferințe, acestea trebuie editate și cuprinse în programul de conferințe al căminelor respective.

Faptele dovedesc că cele mai bune rezultate în lupta pentru sporirea recoltelor le-au dobîndit tocmai aceia care au învățat cu sirguintă, înmulțindu-și cunoștințele agrozootehnice. Urmînd exemplul frunțașilor, fiecare cursant are posibilitatea să-și ridice nivelul de cunoștințe agricole, să lucreze mai bine în sectorul din care face parte, pentru prosperitatea gospodăriei colective și a lui personală.

La ferma zootehnică a G.A.C. din Bellug, raionul Satu Mare, o parte din lapte este transportat la centrul de selectare din comună.

Vedere
din
noul
Onești

O CANĂ CU APĂ

Povestire

Mașina oprise cu câteva minute înainte lângă șanțul prăfos al șoselei. Era o mașină mică cu prelată nouă, cenușie, una din mașinile acelea care aleargă mult și peste tot. Pe parbriz, deasupra volanului, se legăna o mică amuleță neagră, pe care copiii satului, îndrăzneți și curioși, o mișcau pe furis cu joarda.

Ziua senină și calmă de toamnă, era pe sfârșite, dar soarele învăluia încă zărilor cu o lumină blândă, neverosimil de limpede; o infuzie de cristal și diamant curgea parcă din văzduh peste pământul uscat și arid. Din mașină coborî întâi un bărbat tânăr, urmat de alți doi.

— Asta e satul, — spuse tânărul — ca și cum ar fi continuat o poveste începută mai de mult...

... Călătorii care treceau pe aci, nu poposeau, oricât ar fi fost de insetați, pentru că în toiul arșițelor mai ales, nu găseau un strop de apă. Dacă băteau în poartă nu-i auzea nimeni, iar dacă din întâmplare gospodarul era prin ogradă, le spunea de acolo, fără altă vorbă: „N-avem apă”.

Aduceau apa de departe, tocmai de la poalele dealurilor... Femeile care o purtau, pe cap în căldări mari și în ulcioare de lut rămăneau cu timpul betege, li se strimba gutul și se îngheboșau. Sub povara vaselor pline, cu tot oblanicul de cîrpe pus să le ferească de apăsarea cruntă din creștet, în urcușurile lungi, istovitoare ale coastelor, au învățat oamenii aceștia cât de scumpă le e apa. Nutreau nădejdea că odată și odată vor avea o fîntină a lor, acolo sus, în capul dealului. Au pus de o parte bani pentru fîntina aceea pe care o închipuiau adînc de tot, — dar treaba mergea nespuse de greu. Făceau cîteva încercări fără rezultat, renunțau pentru un timp, apoi iar începeau să nădăjduiască. Vremea trecea însă și oamenii rămăneau mai departe fără fîntină.

După o vreme alte nădejdi, cu alte agoniseli izvorau parcă din sufletul acestor oameni istoviți de așteptări, mai aprige ca cele dintîi, după cum aveau să se mistuie și acelea la fel. Renunțările durau însă atît cît trebuia timpului să ridice alți oameni, care o luau de la capăt. Așa au ajuns prin anul 1940. Bani și materiale aveau. Trebuia găsit însă meșterul care să nu se dea bătut cu una cu două ci să înfrunte adîncurile pînă la izvor. Și l-au găsit. Era un meșter bun, fîntinar renumit. Incredător și sigur, se uitase peste cîmp, măsurase dealul din ochi și bătuse palma:

— Vă dau apă!... le-a spus.

Le ceruse un preț mare și oamenii nu s-au tocmît. De bucurie, satul stîrnise veselie ca la nuntă. Femeile îl dăruiseră cu ștergare grele, cusute migălos în arnici și mătase.

Săpatul fîntinii a început și meșterul cobora zi de zi mai adînc spre pîntecele pământului. La patruzeci și mai bine de metri, o vină de apă licărise în adînc; cei de deasupra izbiră cu căciulile în pământ, femeile au chiuit lung

și subțire. De la un capăt la altul, satul vuia de bucurie.

Cînd ieși la suprafață meșterul avea însă în ochi umbre nedeslușite. A doua zi a coborît din nou, dar a cerut să fie scos îndată; n-a mai intrat de loc în ziua aceea. Tăcea posomorît și gînditor. Oamenii l-au lăsat în apele lui; așteptau...

Dar noaptea următoare, meșterul a plecat, lăsînd vorbă că nu mai poate lucra, și oamenii au rămas descumpăniți, cu planurile în vînt.

Cînd cineva a ajuns însă aci și firul de apă licăre în adînc, nu te mai poți opri. Au căutat un alt meșter mai îndrăzneț și l-au găsit. Era un om chipeș și voinic, care a ris de neputința celui alt, a bătut palma, spunîndu-le la fel: „vă dau apă!...” și a coborît vesel în adînc.

A văzut izvorul acela părelnic pe care nu l-a recunoscut. L-a astupat în grabă cu ciment și a început să coboare mai jos, spre adevăratul izvor. După încă vreo douăzeci de metri, într-o zi a dat de un strat de pămînt care-i prevestea biruința. Il cunoștea! A stat îndelung, l-a mîngiat cu privirea frămîntînd în palmă lutul. A pus urechea și a ascultat; a desprins cîntecul acela șopotit și tainic, și de bucurie a simțit o ameteală plăcută ca o legănare de vis. A scuturat frînghia, dînd semn să fie scos afară. A doua zi cînd meșterul a ajuns jos, frînghia a fost scuturată puternic. Cereea să fie scos grabnic afară. Cînd a ieșit era palid și trist. Au pălit și ei.

— Aer!... le-a spus el, respirînd greu și adînc. Nu mai am aer și nu pot să sap. Apoi s-a răzgîndit și a hotărît să coboare din nou. Voia să sape cîte puțin pînă va răzbate la apă.

Coborîrile dese erau însă istovitoare, fără spor și oamenii au căutat atunci două perechi de foale de fier care să ducă la fund aerul. Două zile și două nopți au tot tras la foale, dar aerul nu ajungea acolo jos, cît trebuia. O tăcere grea s-a așternut din nou peste sat. Posomorîți, oamenii își ocoleau gîndurile. În

ochi le mocneau stins priviri de cenușă. Meșterul îi privea îndurerat. După ce a odihnit o zi și o noapte să-și ia puteri, i-a îmbărbătat. „Dacă aș ști că rămîn acolo la fund, dar apă tot trebuie să vă dau! O palmă de pămînt mai am, atît, aud apa gîlgiînd sub mine, o simt cum îmi mîngieie tălpile...”

Între timp, oamenii încercaseră aerul din adînc. Viriseră cu hîrdăul la fund o găină și după o jumătate de ceas o scosese moartă. Încercaseră apoi cu un ciine, și — după același timp animalul fu scos amețit. Dar meșterul a cerut hotărît să-l coboare. Posomorîți, oamenii îi arătară rezultatul încercărilor.

— Coborîți-mă — s-a răstit el. Dați-mi drumul! Au stăruit să-l lege de hîrdău, să fie mai în siguranță la nevoie, dar el a refuzat cu încăpăținare.

Cînd a ajuns jos, l-au urmărit în licărul de

lumină furat de la soare cu un ciob de oglindă. L-au văzut apucînd grăbit hîrlețul și săpînd cu strășnicie. Apoi, dintr-o dată, a scîlpit un ochi de apă și toți au înlemnit de spaima bucuriei. Au trecut cîteva clipe pînă ce o zguduitură puternică venită din adînc i-a trezit și au început să tragă pripit de hîrbob. Hîrdăul urca însă ușor, fără greutate... Omul rămăsese la fund.

Coborînd hîrdăul, l-au strigat în zadar... Un murmur înfricoșător și neînțeles, ca o luptă dramatică, infundată, venea din adînc.

După o jumătate de ceas, nu s-a mai auzit nimic. Omul a rămas acolo, în fundul pămîntului, unde licărea stins un ochi de apă.

Peste două zile cînd au izbutit să-l aducă sus, îndrăznețul fîntinar era ciopîrțit de cîrligele care-l agățaseră de pretutindeni. La puțină vreme au început să astupe fîntina. Aruncau încruntați în gropanul acela uriaș, bulgări și mărăcini și bălegar, tot ce le ieșea în cale, cu ură parcă și cu o resemnare neînchipuită.

Deasupra o troiță a rămas să arate peste ani locul unde a pierit Toma Gheorghe, fîntinarul cel îndrăzneț...

— H ei oameni buni strigă omul tînăr, cu un glas în care tremura încă emoția, dați-mi o cană de apă. Mi-e sete...

Cineva se desprinsese din grup și-i aduse apa într-o oală de lut, înflorată. Era apă din apa aceea adusă cu trudă, de departe. Omul sorbi adînc și o trecu mai departe. Se îndreptă apoi spre locul fîntinii părăsite și privi îngîndurat. Apoi se întoarse:

— O să aveți apă! le spuse el, așa, dintr-o dată, simplu. Chiar aci va fi fîntina...

Peste cîteva zile în dealul sterp, poposiră cîteva oameni. Aduceau cu ei mașini și unelte. Repede și parcă grăbiți împlintară în pămînt un soi de sfredele mari, lucitoare, care cîntau prelung, infundat. Și peste cîteva zile apa își făcuse generos din adînc...

Toamna continua să rămînă la fel de calmă. Peste întîinderi aceeași lumină blîndă curgea din văzduh. Pluteau în aer miresele învălmășite ale pămîntului...

Și — în ziua aceea de toamnă, sau poate a doua zi, cînd aici țîșnea din adînc izvorul apei, undeva nu prea departe de locul acesta, acolo unde începea să-și contureze silueta șantierul unei mari uzine chimice, tînărul inginer, același care le ceruse tîranilor o cană cu apă, le vorbea constructorilor:

„...O să vă spun o întîmplare care-și are originea în adîncurile pămîntului acesta, pe care-l răscolim... În ea a jucat un rol determinant metanul, gazul care împinzește aici subsolul”. Și istoria satului fără apă se depănă în liniștea mare a sălii.

Gîndul oamenilor frămînta acum imagini răvășite, desprinse din poveste. Dominantă rămînea imaginea fîntinarului, îndrăzneala lui frîntă în pragul biruinței.

Iar în acel timp prin mintea tînărului inginer care vorbea, defilau amănuntele care duseseră la împlinirea acelei fîntini. Își aminti primul drum spre sat. Abia venit pe șantier fusese trimis împreună cu alții în căutare de brațe de muncă. Cineva i-a spus că-n satul acesta oameni-s harnici. Știa prea bine asta. Erau de altfel cîteva și pe șantier.

Cu un suris ascuns de bucurie își aminti înțelegerea mare găsită la conducerea șantierului. „Ne trebuie numai utilaj, mina de lucru o găsim în sat” — lămurise el drept răspuns la întrebările directorului, care ținea să afle ce-l determina să stăruie atît pentru fîntina aceea.

...Inginerul privi în sală. Oamenii erau veseli. Cei care lucraseră la fîntină primiseră în dar prosoape cusute în arnici și mătase. Privirea îi alunecă dintr-o dată pe cana cu apă de pe masă pe care o ridică și sorbi adînc de mai multe ori. Și în timp ce sorbea din apa limpede, rece, se văzu scormonit de privirile acelea multe care-i căutau parcă gîndurile. Ce s-ar fi întimplat dacă ar fi continuat să vorbească, să dezvăluie la urma urmei resortul acela adînc care-l îndemnase să lupte, să se facă mijlocitorul înfăptuirii acelei fîntini?...

Întrezări în amintire chipul drag, albit de vreme, al tatălui său, meșterul de fîntini. Și fiul fostului fîntinar coborî liniștit în sală, purtînd în colțul gurii, mai mult ca o adiere, un suris de biruință.

N. D. CARPEN

TRAC

Toamnă Tîrziu
ivită-n braz
e-un filtru l
la un tractor

De după n
luceafărul c
asemenea-i
țișnită dintr-

Iar boarea c
la vremea a
ai zice că e
fierbinte, di

Așa găsește
la toate cel
(abia ieșit a
ce vede lun

Iși face plir
prin noapte
Ar prim
E tînăr. Lu

VAL

PART

Ești pentru
Statornică
Și freamăt
Pe veci bi

Mocnitul j
Iar dragost
Sub care tu
Ca pe sub

Să mai pro
Un cîntec
Și-n tof ce
Pecetea în

FLO

Poe
la
Voe

După întîlnirea cu rat, prilejuită de „Să de poeți veniți din C surpriză. În afară de cenaclu literar orășer ță cu alți oameni, foarte tineri, care, v tins după oarecare c care le ținuseră pînă asudate. Erau memb lectiviștilor din com e născut poet” era o Dar un adevărat cer în ale versului, cu p munca cîmpului decil cu regularitate, să-și dezbată probleme de rar întîlnit.

Mai rar întîlnit și decenii în urmă săt fi îndrăznit a gîndi, rații odată vreun loc trivirea cuvintelor c

MÎNDRIE COLECTIVISTĂ

Nimeni și niciodată n-a vorbit despre ei. Și nu i-a întrebat nimeni ce fac acolo, uitați de lume. Trei sate de lingurari, țigani potcovari și printre ei flămânzi de tot felul, se girboveau sub păduri și zăceau buimăciți de foame și frig. Pădurea creștea uriașă deasupra bordeielor, întuneca drumul și cerul, făcea liniște; pădurea ținea cu ei, le dădea lemne pentru bordeie și foc, le dădea aer; un aer curat, un soare bun. Dintr-o parte a lumii a venit prin codru, tușind ca un ofticos, războiul. Femeile au rămas văduve. Au plîns și blestemat. Pe urmă s-au făcut urite, au îmbătrînit. Parcă erau trunchiuri de salce neagră bătută de vînt. După război femeile semănau cu copacii. Se legănau despletite în zare așteptîndu-și bărbații. Unii au venit. Tare mai erau puțini. Coșula parcă se chinuia să se smulgă din codru, din tăcere.

O dată cu Eliberarea, a luat sfîrșit și părăsirea în beznă a acestor oameni.

De la an la an lumea a grăbit entuziasm spre timpul socialismului. Mama îmi scrie în fiecare săptămînă cite o „carte”. Și-mi spune despre fiecare om cunoscut cite ceva: „Dumitru lui Papuc și-o terminat casa. Machedon a luat diplomă cu vioara la tirg. S-a terminat școala în Șupitca. În cotul nostru sînt 9 case noi. S-a înmăritat Lența ta; tare ți-ai ars inima pentru ea. N-a vrut să te aștepte; s-a dus cu tractoristul lui Chiriac”.

Mama scrie în propoziții simple. De vreo 5—6 ani știe să scrie. În cuvintele ei strălucește adevărul ca aurul: „Avem o mie de oi băiete! Și-s grase ca pepenii și s-or înmulți cu 800 la primăvară. Frate-tu Mitică e mulgător la vaci; are vreo 300 zile cu joienele mulse. Vîno acasă că se-mparte vinul și popușoiul. Și cumpără-mi din capitală un televizor că seara preget să mă duc prin vecini”.

Încă patru din frații mei sînt oameni „mari”. Mihai e mecanic la Vatra Dornei, Eleonora vrea să se facă ingineră, Costel „face” zahăr la Bod în Ardeal, Zamfira s-a dus meșterită de mincăruri. Mama nu mai dovedește cu scrisorile. Duminica ne scrie la toți. În urma celor amintiți mai sînt încă 3 frați, care s-or face acuzica oameni „mari”. Mitică vrea să se facă un bun crescător de vite. Victor va fi doctor. Dar

abia e în clasa a VII-a. Numai Ghiocel e prea mic să poată fi numit mare. Dacă se laudă mama cum o duce, din cuvintele ei, ghesesc repede cam cum arată satul nostru. Acolo sînt acum vreo trei mii de colectivști care în toate anotimpurile mișună ca albinele. Satul după război, era de plîns. Și dacă vine cineva la noi acum, ar vrea să tot rămie. E o căldură moldovenească acolo, e lumina sufletelor care s-au umplut de entuziasm și hărnicie; e satul cu peste 300 case noi. Oamenii și-au făcut șosele ca palma, să poată merge mai ușor în viitor, și-au făcut vreo șapte școli, magazine vreo patru. Au arcut peste riuri șapte poduri noi din piatră și stejar. În vara aceasta am umblat cu ei la muncă în pădure și pe tarlale, le-am ajutat la clădit fin și nutreț. Am clădit 25 de stoguri ca niște piramide egiptene. Zece care cu boi cărau finul, 14 oameni erau la clădit. Acolo l-am găsit pe bădia Costache Grunzu, un gospodar artist la treabă. El era meșterul piramidelor! Mi-a vorbit cu pa-

CUM O CHEAMĂ?

Mă aflam de cîteva zile la o gospodărie agricolă colectivă din Dobrogea. Eram de-acum pe punctul plecării și așteptam pe vizitii să înhame calul la șareta cu care aveam să merg la raion. Stăteam lîngă grajduri și priveam la niște oameni care, goi pînă la briu, cu trupurile strălucind de sudoare, învîrteau la un burghiu manual de foraj. Săpau o fîntînă.

La vreo sută de pași mai departe, în aliniamentul altor două grajduri de piatră se construia un grajd nou. Se vedeau în jurul șanțurilor lungi, pentru temelie clădirii, mari grămezi de piatră, din piatra aceea dobrogeană, albă, încrustată cu scoici și uriașele presiuni ale erelor geologice. Cîțiva oameni meste-

vechi, de doc gri, și într-o bluză albă, croită bărbătește și cu minciunile sumese pînă la umeri. Părul ei castaniu era strîns cu o basma făcută dintr-o bucată de tifon cu țesătura rarefiată. Fața ei concentrată arăta că acolo se petrecea un lucru neobișnuit. Culcată pe paie, cu botul ei umered întors spre grupul de oameni, o vacă privea blînd și resemnat. Animalul gemea ușor, uneori trupul îi tresărea violent, dar fata aceea o liniștea de fiecare dată, mîngîind-o.

Vaca nu putea să fete.

Fata a folosit tot ce-o învățase institutul și practica în gospodărie pentru asemenea cazuri. Vițelul ieși în sfîrșit la lumină și fu așezat pe așternutul de paie proaspete. Dar micul animal era inert, părea mort cu adevărat și adolescentul îl ștergea trist cu un șmoioag de paie. Apoi, înspăimîntat, tînărul strigă:

— E mort!

— Cum să fie mort? — întrebă fata în locul lui, la căpătiul vițelului.

— Ba e mort! Nu vezi că e mort? — strigă desperat adolescentul.

— A murit! — strigară și ceilalți.

Numai fata tăcea, numai ea nu mai spunea nimic și, luînd în palme capul umered al vițelului, îi deschise întii pleoapele, apoi își apropie gura ei mică de botul vițelului și îi suflă în gură propria ei răsufare fierbinte, proaspătă și precipitată. La un moment dat i se păru că totul era pierdut și, ridicîndu-se, apucă vițelul de picioarele dindărăt, dar animalul era un exemplar excepțional, greu, și nu izbuti să-l ridice. Atunci o ajută adolescentul și ceilalți oameni și, cu toții la un loc, începură să-l scuture cu mișcări ritmice. După cîteva ciupe îl lăsară jos, pe stratul de paie și fata se aplecă din nou, luîndu-i botul și suflîndu-i în gura deschisă, cu o hotărîre neîmpăcată.

Vaca mugea în răstimpuri, stătea cu capul spre grupul din jurul vițelului și îl chema în graiul ei, inteligibil. Deodată, cînd totul părea pierdut, vițelul se înșufleși și ochii săi mari și umezi priviră candidi în jur. Fata, care stătea aplecată, cu botul micului animal în palmele sale, îl sărută scurt și apăsat, apoi se ridică triumfătoare și începu să se spele.

Aș fi vrut s-o întreb cum o cheamă, fiindcă aveam sentimentul tulburător că descoperisem o eroină modestă și fără ostentație, dar mi-am dat seama că întrebarea mea ar fi stricat totul și m-am retras spre ușă. Iată, am scris despre ea și nici măcar nu știu cum o cheamă pe ingineră zootehnistă din îndepărtata comună dobrogeană.

PETRU VINTILA

Din carnetul scriitorului

siune despre vitele gospodăriei „Victoria”. Moș Iordache Pietraru și Dumitru Lificariu erau la siloz. Parcă erau niște daci, de pe vremea lui Decebal săpînd galerii pentru aur. Ei săpau pentru nutreț. Am tras o dușcă în sănătatea crescătorilor celor 400 de vițeluși ai gospodăriei! În silozul timpuriu au intrat 283 tone luncernă. Ne-am despărțit „pe la toacă” și-a rămas să ne vedem seara la cinematograful.

În toamna aceasta colectivității din comuna Coșula au terminat de vreme recolțările și însmînțările. Gospodarii noștri au făcut tot ce se poate face ca la iarnă să fie bine, iar primăvara să găsească pămîntul pregătit pentru holde, să înceapă marile desfășurări verzi ale tarlalelor. Tineretea satului este vestită în tot raionul Botoșani.

Este tineretea satelor renăscute din umbra pădurilor, sate despre care nu întreba nimeni nimic, niciodată. Ele au ieșit în lungul drumurilor și, ca niște gospodari în zi de sărbătoare, își laudă mîndrețele. Le strig după nume: Coșula, Cristești, Oneaga, Copălău, Flămînzi, Bălușeni. Acolo, ca în toată patria, socialismul biruitor este la el acasă.

ION CRINGULEANU

cau cu sapele un mortar clisos, de lut galben adaus cu pleavă.

În spatele grajdurilor un om tăia cu o cuțitoaie felii mari de paie dintr-o șiră. Cineva din ușa grajdului îi striga să vină mai repede, că nu poate aștepta. Acesta era tînăr, poate că n-avea nici douăzeci de ani și părea foarte surescitat. Îl zorea mereu pe omul care izbea cu sete în perețele șirei de paie cu iataganul acela care vijia subțire și scînteia ca o flacără în lumina puternică a soarelui. Am intrat în grajd să văd ce se întîmplă și de ce era tînărul acela atît de nervos. În primul moment n-am priceput ce se petrecea în lumina scăzută a grajdului, în mirosul acela pătrunzător de animale. Era un grajd pentru vaci, dar vitele erau scoase afară, într-un țarc.

În celălalt capăt al grajdului, într-o boxă despărțită de restul spațiului printr-un perete de scînduri, se simțea oarecare mișcare. Tot grajdul era gol și era un grajd mare, pentru o sută de vaci. Tînărul care-l strigase nerăbdător pe omul de la șira de paie, stătea acum în picioare, lîngă unul din stîlpii ce susțineau acoperișul și era grozav de atent la ceva ce se petrecea după perețele de scînduri, în boxa izolată. Am ajuns și eu, plin de curiozitate, acolo. Am văzut o fată îmbrăcată în niște pantaloni

dar versurile în stil popular purtate din gură în gură sfîrșeau de cele mai multe ori prin a se destrăma în neant luînd parcă drumul pinzei de fum ce urca iarna de la gura bordeielor lor.

Stăpîni pe munca lor, țărani colectivști din Voetinul zilelor noastre cunosc sentimente și preocupări pe care nu le-au avut și nu le puteau avea atunci. Poezia face parte din lucrurile ce corespund acum aspirațiilor lor. Că ea nu este un lux, o fantezie, ci o necesitate tot mai imperioasă, se poate constata după setea cu care fiecare nouă carte de versuri, intrată în rafturile bibliotecii comunale, este sorbită pe rînd de numeroși cititori.

Inițiativa înființării cercului literar a fost a unui inimos activist cultural — bibliotecarul Cornel Pătrașcu — persoana cea mai în măsură să cunoască gusturile literare ale voetineților. Din cîteva file de hîrtie zmingălite cu rînduri egale în silabe și uitate în filele unei cărți, din discuții cu unii din cititorii cei mai pasionați, ideea sa a început să prindă consistență. Iar cînd a aflat despre activitatea unor cercuri literare sătești asemănătoare în satele dobrogene, hotărîrea a fost luată.

Așa a luat ființă cu jumătate de an în urmă, cu sprijinul organelor locale și al casei raionale de cultură, primul cerc literar al colectivștilor într-o comună din regiunea Ploiești. Născut dintr-un entuziasm, devenit firesc, față de literatură, cercul, la ale cărui dezbateri bilunare au fost la început opt participanți cu încercări timide, a cucerit treptat atenția sătenilor. Acum la ședințele din localul bibliotecii vin cu regularitate doisprezece membri „permanenți” iar deseori numărul participanților trece de douăzeci. Prin conferințele de inițiere în teoria literară, prin intervențiile instructive ale poetului ploieștean Corneliu Șerban și ale cenacliștilor din Rîmnicu Sărat, care vin deseori la Voetin, prin discuțiile conduse de „criticul literar” al cercului, învățătorul Ion Tatu — cercul literar al colectivștilor s-a impus ca o formă permanentă de cultură în comună.

„Ziua griului, înavușita zi, / E plină de viață, voie bună și cînt / Drapelul Partidului flutură-n vînt / și alături placarde mărețe se arată; / În urmă s-aude o fanfară cîntînd... / E sărbătoarea cea mult așteptată.” Versurile în care tînărul utemist Nicolae Lețu cîntă sărbătoarea recoltei au desigur stîngăciile inerente începutului dar din ele răzbate entuziasmul cu care autorul, membru al brigăzii a III-a frunțată pe gospodărie, este atras de temele vieții de zi cu zi a colectivștilor.

Versuri închinat patriei, partidului, muncii în gospodărie a citit în șezătoarea „La margine de lan” realizată numai cu lucrări ale membrilor cercului literar și tînărul Nicolae Dănoiu: „În țara mea / Plină de soarele arzător / sub cer albastru fără pic de nor / Cresc mîndre flori / Se înalță pînă-n zări furnalele / Și brazdă mai adîncă pe ogor / Răstoarnă azi tractoarele”.

Cercul literar al colectivștilor din Voetin care și-a căpătat o stabilitate și are deja o vechime de un semestru, își propune pentru viitor multe lucruri care îi bucură atît pe săteni cit și pe activștii culturali din comună: să contribuie la elaborarea textelor brigăzii artistice de agitație și la desfășurarea altor șezători de felul celei amintite, să sprijine activitatea bibliotecii astfel ca tot mai mulți localnici să devină cititori pasionați și iubitori de literatură, să culeagă foclor vechi și nou din partea locului.

La întîlnirea de la Rîmnic cu poezii buceșteni prilejuită de „Săptămîna poeziei”, colectivștii din Voetin i-au invitat cu căldură pe aceștia, și prin ei și pe alți scriitori, să poftească în ospeție în comuna lor. O invitație care și va găsi, sîntem siguri, un binemeritat ecou. Și, cine știe, poate peste cîțiva ani, dintre tinerii din comuna Voetin care i-au aplaudat atunci, va urca vreunul pe scenă, în „Săptămîna poeziei”, culegînd și el alături de ei aplauze pentru propriile-i versuri.

VLADIMIR PANA

DUMITRU PASIMA:

Lectură (gips)

EMIL RACOVITĂ

In ziua de 15 noiembrie se împlinesc 95 de ani de la nașterea lui Emil Gh. Racoviță, unul dintre cei mai de seamă oameni de știință ai țării noastre.

A făcut parte dintr-o pleiadă de savanți progresiști de renume mondial, alături de Victor Babeș, Ion Cantacuzino, Gh. Marinescu, Gr. Antipa, N. Leon, I. Atanasiu, D. Voinov, I. Ciurea.

În Iași, orașul său natal, Racoviță a avut ca dascăl la școala primară pe marele scriitor Ion Creangă. Profesorii săi la liceul Institutelor Mixte, una dintre cele mai vestite școli din țară, au fost Al. Lambrior, A. D. Xenopol, P. Poni, N. Culeanu ș.a., care au făcut fală învățămîntului de pe acele vremuri.

Dintre aceștia, cel care a avut cea mai mare înrîurire asupra lui Racoviță, și asupra colegilor săi, N. Leon, L. Cosmovici, Gr. Antipa, D. Voinov, a fost marele nostru geolog Grigore Cobălcescu. El le-a sădit în suflet sămînța evoluționismului, teorie elaborată de marele Darwin, dragostea de natură și de științele naturale.

O influență binefăcătoare a mai exercitat asupra tînarului Racoviță precum și asupra întregului tineret de pe atunci, revista „Contemporanul” în care se publicau articole de popularizare a științei pe înțelesul maselor largi.

Pe cînd își făcea studiile universitare la Paris, unde a avut profesori trei din cei mai mari savanți ai Franței (H. Lacaze-Duthiers, Deloge și G. Pruvot), Racoviță a îmbrățișat de tînră ideile socialismului.

În 1897, imediat după luarea, cu un succes strălucit, a doctoratului în

științele naturale, Racoviță a participat ca naturalist la faimoasa Expediție antarctică a vasului Belgica, alături de celebrul explorator norvegian Roald Amundsen, cuceritorul de mai tîrziu al Polului Sud.

Racoviță a studiat viața și obiceiurile focilor și pinguinilor și a multor animale mărunte, publicînd trei lucrări care au făcut obiectul unor cunoscute conferințe ținute de el la Bruxelles, Paris și București.

Materialul științific adus de Racoviță din regiunile antarctice a fost atît de bogat și de variat, încît asupra lui s-au publicat peste 60 de volume, de către unii dintre cei mai renumiți biologi ai vremii.

În 1904 Racoviță, în calitate de subdirector al Stațiunii de biologie marină de la Banyuls-sur-Mer (Franța), are prilejul să viziteze faimoasele peșteri ale Balausului (Cuevas del Drach) din insula Majorca, unde descoperă un răcușor necunoscut, orb și decolorat complet din cauza vieții în întuneric. Studiul acestui animal i-a deschis perspectiva cercetării domeniului subteran, a împărăției beznei.

El întreprinde întîi în Franța, cu elevul său R. Jeannel, cercetări intense asupra animalelor subterane, înființînd Biospeologia.

Continuă aceste cercetări în Spania, Slovenia, nordul Africii etc. pentru a studia apoi peșterile din România unde, în 1920 a fost numit profesor de biologie la Universitatea din Cluj. Alci a creat și organizat cu ajutorul doctorului R. Jeannel, primul institut de speologie din lume care, completat cu cel înființat în 1956 la București, constituie astăzi cel mai mare și mai bine organizat institut de acest fel din toată lumea.

Împreună cu Jeannel, încă de pe cînd era în Franța, din 1906 pînă în 1917, a publicat acel ciclu monumental de monografii intitulat „Enumerarea grotelor vizitate”, continuat și în țară cu P. A. Chappuis, subdirectorul institutului. Singur, a publicat la Paris în 1907, lucrarea sa, devenită clasică: „Încercare asupra problemelor biospeologiei”, considerată de Antipa și Jeannel ca certificatul de naștere, statutul Biospeologiei.

Lucrările lui Racoviță asupra faunei peșterilor și mai ales asupra unui grup de raci mărunți (Isopode) l-au consacrat ca pe unul dintre cei mai mari specialiști din lume.

Racoviță a fost rector al Universității din Cluj, președinte al Academiei, doctor honoris causa al Universității din Lyon, membru a numeroase societăți științifice din lumea întreagă.

Dar pe lîngă meritele sale științifice recunoscute, el a fost și un mare organizator, dublat și de un foarte talentat scriitor. El a fost un militant pentru dezvoltarea turismului și ocrotirea monumentelor naturii și mai presus de toate, un mare gînditor progresist, un luptător pentru democrație, pace și înțelegere între popoare.

Prof. dr. C. MOTAȘ

directorul Institutului de Speologie „Emil Gh. Racoviță” al Academiei R.P.R.

VITAMINELE ÎN HRANA ANIMALELOR

Baza creșterii animalelor, în vederea îmbunătățirii și obținerii unei producții ridicate, o constituie hrănirea lor cît mai rațională. Totuși, în multe gospodării se constată un fapt curios: deseori animalele pierd pofta de mîncare, slăbesc, creșterea și producția scad și animalele chiar se îmbolnăvesc cu toate că hrana lor a fost de bună calitate, îndestulătoare și a conținut toate substanțele nutritive și sărurile minerale necesare. Cărui fapt se datorește acest lucru? Răspunsul îl dau oamenii de știință care, după multe cercetări, au descoperit că în astfel de cazuri, producția animalelor se poate reface, iar îmbolnăvirile se pot înlătura, dacă în hrană se introduc substanțe speciale numite vitamine. Acestea se găsesc sub formă naturală în anumite furaje, sau sub formă sintetică, fabricate pe cale industrială.

Vitaminele sînt de mai multe feluri. Cele mai importante, și care de obicei trebuie asigurate în hrana animalelor, sînt: vitaminele A, B, B12, D, E și K. Dintre acestea, vitaminele A și D sînt necesare pentru toate speciile (adică pentru bovine, ovine, porcine și păsări) în timp ce vitaminele din complexul B și vitamina B12 sînt deficitare la porci și mai ales la păsări, în plus vitaminele E și K sînt necesare pentru păsări.

Vitamina A

Lipsa vitaminei A din hrană provoacă slăbirea mucoasei oculare (orbire), pneumonie, inflamația mucoaselor intestinale, a sistemului nervos (paralizie), scăderea fecundității, avorturi, sterilitate, mortalitate etc.

Dacă în perioada de vară animalele, datorită nutrețurilor verzi pe care le consumă, sînt asigurate cu prisosință în vitamina A sub formă de provitamina A sau caroten, pe timpul iernii furajele cu un conținut mai mare în această vitamină sînt: finurile și nutrețurile însilozate și morcovii roșii.

După cum se știe, carotenul nu este stabil și se descompune foarte repede în furajele verzi care se usucă prea mult la soare cu ocazia pregătirii finului. El se păstrează mult mai bine prin însilozarea nutrețurilor verzi, care trebuie să fie hrana de bază pentru bovine, ovine și o parte din porcinele adulte. Păsările, purceii sugari și tineretul porcilor consumă puțin nutreț însilozat; de aceea este necesar să li se dea fînă din fîn vitaminos, pregătit prin uscarea artificială a ierburilor verzi, mai ales ale celor de leguminoase, care sînt bogate și în alte vitamine, albumine și săruri minerale. În acest caz, carotenul din fînă de fîn se păstrează în proporție de pînă la 85 la sută din conținutul nutrețurilor verzi din care provine. Datorită acestui fapt este foarte important a practica pentru viitor organizarea și producerea fînii din fîn vitaminos uscat pe cale artificială.

Un izvor important de caroten, mai ales pentru păsări și tineretul animal îl constituie morcovii roșii păstrați ca atare sau însilozăți, tocați mărunț (terci), în amestec cu fînă din fîn vitaminos în proporție de: 85 la sută morcovi și 15 la sută fînă de fîn.

Vitamina D sau vitamina antirahitică

După cum o arată și numele, această vitamină asigură metabolismul mineral în organism. Lipsa ei provoacă o dezvoltare defectuoasă a oaselor

(rahitism) la tineret și o subțiere, înmuiere și fragilitate a oaselor (osteopareză, osteomalacie) la animalele adulte, concomitent cu o încetinire a creșterii și o scădere a producției de lapte, ouă etc. În principal vitamina D este necesară pentru asimilarea sărurilor de calciu și fosfor și depunerea calciului în oase la tineret. Dar ce importanță are acest lucru pentru organismul animal? Calciul este foarte necesar vacilor de lapte și găinilor ouătoare. De exemplu, din organismul vacilor se elimină pentru fiecare litru de lapte cite un gram de calciu. Dacă acesta lipsește din hrană, animalul folosește calciul din oase, îmbolnăvindu-se. De asemenea, pentru formarea oului este consumat 10 la sută din calciul conținut în organismul găinii. Lipsa acestuia din hrana găinilor duce la încetarea ouatului.

Dar cum pot fi asigurate animalele cu vitamina D întrucît nutrețurile sînt foarte sărace în această substanță? Pe timpul verii animalele nu duc lipsa vitaminei D, datorită faptului că organismul lor o sintetizează sub piele ca urmare a acțiunii razelor solare (cu excepția păsărilor, care suportă mai greu soarele). Din această cauză este necesar ca și în perioada de iarnă, animalele (tinere sau adulte) să se scoase, mai ales pe timp frumos, în zilele însorite, pentru a face mișcare și pentru a sintetiza vitamina D și a preveni astfel îmbolnăvirile.

Dintre nutrețurile mai bogate în vitamina D și care trebuie administrate păsărilor pe timpul iernii se numără untura de pește, laptele integral și gălbenușul de ou.

Vitaminele din grupa B

Lipsa din hrană a acestor vitamine se manifestă prin scăderea poftei de mîncare, indigestii, paralizii picioarelor și aripilor, întoarcerea capului pe spate, urmată de moartea păsărilor.

Rumegătoarele (bovinele, ovinele și cabalinele) nu duc lipsă de vitamine din grupa B, întrucît acestea se produc de către numeroasele microorganisme din rumen (la bovine și ovine) și oarecum (la cabaline). Pentru porci și păsări, ele trebuie asigurate prin nutrețurile ce intră în componența rației furajere. Mai bogate în vitamine din grupa B se numără drojdia de bere și drojdia furajeră, apoi țărițele și șroturile (în special cele de floarea soarelui), grăunțele încolțite etc.

Vitamina E

sau vitamina antisterilic

Această vitamină are o influență foarte mare asupra funcției de reproducție. Lipsa ei din hrană produce la reproducătorii masculi degenerescențe testiculare, reducerea viabilității spermatozoizilor, iar la femele tulburări în ciclul ovarian, în fecunditate, avorturi etc.

Pentru asigurarea vitaminei E, animalele trebuie hrănite pe timpul stabulației la grajd cu nutrețuri însilozate și fîn de calitate bună, păsările — cu grăunțe încolțite, iar vara cu nutrețuri verzi.

Vitamina K

sau vitamina antihemoragică

Lipsa ei se resimte mai mult la păsări și iepurii de casă. Carențele în această vitamină se manifestă prin hemoragii subcutanate sau intramusculare și printr-o reducere a capacității de coagulare a singelui. Această vitamină se găsește în fînul vitaminos de lucernă și în grăunțele încolțite, care nu trebuie să lipsească din hrana păsărilor în perioada de iarnă.

Vitamina B12

Ea are un rol important în sinteza aminoacizilor și îmbunătățirea valorii biologice a proteinelor mai ales a celor de origină vegetală, ajută la creșterea tineretului și la ridicarea calității de incubație a ouălor. Rumegătoarele o sintetizează datorită microorganismelor din rumen, în prezența sărurilor de cobalt. Pentru asigurarea ei în cantitate suficientă la păsări și porci este necesar a se da în hrană 10-15 mg vitamina B12, simplă sau asociată cu antibiotice (20 mg aureociclină sau 500 mg Vitauro) socotite la tona de nutreț combinat.

Prin hrănirea animalelor cu rații echilibrate în substanțe hrănitoare și bogate în vitamine se poate interveni cu succes în procesul de îmbunătățire a sănătății animalelor, la obținerea unor produse de bună calitate și la un preț de cost redus.

EFTIMIE PĂLAMARU
doctor în științe veterinare din I.C.Z. București

Tehniciana Silvia Teodoru laboranta Jenița Iltinolu de la Combinatul chimic Borzești (reg. Bacău) execută o ultrare pentru analiza so-dei caustice.

PRIN ȚĂRILE LUMII

Insule și țărături grecești

Fără îndoială că natura Greciei cuprinde colțuri pline de farmec, ceea ce a făcut pe mulți să vorbească despre frumoasa și vechea Eladă în cuvinte dintre cele mai calde. Și nu au exagerat. Sînt insule pierdute în largul mării, adevărate nestemate din șiragul de perle al arhipelagului grecesc, pe care călătorii le vizitează cu plăcere, ori de cîte ori au ocazia.

Dar... Dar sînt și locuri unde piatra, dezbrăcată chiar și de cămașa ei obișnuită de mușchi verde, lînos, lasă o impresie mai puțin plăcută.

Din avionul cu care traversam Marea Mediterană, îndreptîndu-mă spre Atena, admirasem grădini ca acele din 1001 de nopți, dar mă impresiunaseră și acele locuri sterpe de pe care țărănul grec nu are putința să scoată recolte, ci doar cu multă îngăduință să pască oi.

În drum spre Atena, priveam spre munții se înconjoară acest străvechi oraș, această capitală aflată la răscrucea dintre lumi. Cînd îi zărești împrejurimile, te gîndești fără să vrei la splendorile munților noștri, înveșmîtați cu păduri dese, la șesurile noastre mănoase. Deosebirea și se pare izbitoră căci aici nu întîlnești decît niște munți cu o piatră aburie, pe care ici-colo se vede cîte o mोगildeață de tufă verzuie, infiptă cu disperare și patimă printre crăpăturile din trupul calcaros.

Amară viață chiar și pentru aceste prea puțin pretențioase tufe, cumpătate în hrană. Peisajul acesta, lipsit de vegetație, se întinde pînă departe, în zare, scaldîndu-se în lumina și în fierbințeala soarelui, nemilos de crud.

În acest cadru este situată Atena, cu sora sau poate chiar copilul ei, Pireul, oraș ce-și trage faima de la portul său. Atena este enorm de întinsă peste dealuri, în incheietura căilor. Unele străzi ale ei, înguste și lungi, urcă pieptiș spre înălțimi unde greu îi este să urce și celei mai puternice mașini. Așa e strada ce poartă numele Bucureștiului.

Înima orașului o formează piața Sintagma, (piața Constituției), loc unde au loc adunări publice și de unde se zărește vestita clădire a Acropolei. Un bulevard larg taie orașul, iar din el țîșnesc străzile ca niște săgeți.

Un amestec de vechi și nou și se

oferă în destul de multe locuri. În mijlocul orașului vezi solidele porți ale lui Adrian, iar în spate un stadion lucrat din blocuri de piatră, stadion pe care au concurat adeseori și atleți romîni.

Acropolele stau falnice pe o creastă de deal. Stîlpii masivi susțin frontoane uriașe de piatră, dovedind că timpul poate fi înfruntat. Vizitatori din toate colțurile lumii, singuri sau în grupuri compacte, sînt oaspeții acestor locuri, ai muzeului din vecinătate, sînt auditori în teatrul în aer liber construit în antichitate și care, în ciuda stricăciunilor pricinuite de vreme, creează încă audite excelentă. Dealurile din jur păstrează multe podoabe vechi, dovedind că aici a existat o civilizație puternică.

Punct de legătură între Europa, Asia și Africa, Atena are un aeroport pe care activitatea nu conținește nici zi, nici noapte. E lesne de înțeles de ce aici sînt atîta străini, dornici de amintiri, interesați cercetători ai magazinelor cu statuete, cu articole executate de meșteșugari. Ce-i drept, ele sînt frumoase căci reprezintă creația bogată a unui popor înzestrat cu deosebit talent. Cei care nu vin pe calea aerului, sosesc la Atena pe apele Mediteranei, aduși de vapoarele ce poposesc în rada portului Pireu. Malurile adăpostesc felurite ambarcațiuni, mari și mici, fără a se amesteca însă. Fiecare din ele are locul său, inclusiv vasele rezervate excursioniștilor ce merg în insulele din larg. De-a lungul malului, spre Atena se înșirue o lungă salbă de restaurante, despărțite doar printr-un gîrduleț de scîndurele. Unii oaspeți debarcă din vapoare direct în restaurant și încearcă cu lămie calitatea și prospețimea stridiilor, consumate de vii. E, cum s-ar spune, specialitatea casei. Unul din restaurante e amenajat într-o fostă pulberărie turcească, săpată în stîncă.

Pireul e un vîlmășag de oameni, adunați din țări și țări, un mic babilon, un oraș în care vapoare vin și pleacă și în care docherii își șterg sudorii grele pentru a putea trăi.

Seara, în drum spre Atena, Pireul rămîne în urmă cu luminile sale ogîndite în apă, cu viața sa agitată ca și valurile mării.

CONSTANTIN SIRBU

Aspect de la o demonstrație din Venezuela, reprimată cu cruzime de către poliție.

LUPTA ȚĂRANILOR DIN PERU

În aceste zile, la sediile instituțiilor oficiale din Lima — capitala statului Peru — răzbat din întreaga țară vești despre hotărîtele lupte țărănești pentru pămînt. Populația indiană de la sate, în majoritate lipsită de pămînt, a început o vastă acțiune de preluare a latifundiilor celor 586 de mari moșieri. Cîteva mii de indieni din regiunea minieră din centrul țării au ocupat zeci de hectare de pămînt deținute de compania nord-americană „Cerro de Pasco Copper Corporation”. Incidente violente au avut loc între cîteva mii de țărani și poliție, în provincia Andina de Junin, atunci cînd o serie de terenuri au fost ocupate de indieni fără pămînt. Au fost numeroși morți și 42 de răniți. În regiunea Apurimac s-au produs puternice incidente între țărani și poliție în urma cărora 15 persoane au fost ucise și peste 50 rănite. Incidentele au izbucnit cînd marii latifundiați au încercat, cu ajutorul poliției, să alunge pe țărani care au ocupat pămînturi ale moșierilor. Pe de altă

parte, cîteva mii de țărani peruvieni au ocupat, la 26 octombrie, patru moșii totalizînd 1.330 hectare în regiunea Inparuro (provincia Cuzco). Împotriva țărănilor au fost trimise forte ale poliției și armatei.

Postul de radio costarican „Voz del Tropic” relatează despre „luptele grele și eroice purtate de țărani din Inparuro împotriva forțelor de reprisine aruncate asupra lor de latifundiați”. Reconstituind faptele, martorii oculari povestesc:

Indienii din peste 70 de sate din Inparuro luptă pentru pămînt de ani și ani de zile. Neîncetat ei au revendicat să li se înapoieze loturile acaparate de moșieri. Cu această revendicare reprezentanții indienilor din Inparuro au luat parte la marea manifestare a celor peste zece mii de țărani, care a avut loc în octombrie la Lima. La greva generală a oamenilor muncii din Peru, reprezentanții maselor țărănești din Inparuro au cerut răspicat înlăturarea reformei agrare.

Dar, în regiunea Cuzco și în alte departamente ale țării, moșierii continuau să reprime mișcarea de masă pentru reforma agrară. Atunci, la 20 octombrie, comitetul țărănesc din Inparuro a hotărît ocuparea unui prim lot de patru moșii, în total peste 1.000 de hectare. Acțiunea a fost dusă la bun sfîrșit în zorii zilei de 21 octombrie. Luați pe nepusă masă, moșierii și sprijinitorii lor — poliția și unitățile jandarmerești — au rămas paralizați.

După două zile au început însă represiunile. S-a tras în grupurile țărănești adunate în fața primăriilor din satele Domenico, Soleila, Maro, Miraflores. Au căzut uciși 47 de oameni. Numărul răniților a depășit 150. În alte 20 de sate trupe de șoc au făcut arestări în masă. Bătrînul indian Mantinez Ico, conducător al țărănilor, a fost minat cu lovituri de girbaci din sat în sat, pînă cînd i-a pierit răsufarea și viața...

„O tăcere grea, mohorîtă, prevestitoare de furtuna miniei, se așternuse asupra întregii regiuni Inparuro. Moșierii triumfau... Dar mii de țărani se pregăteau de ripostă. La 25 octombrie — relatează „Voz del Tropic” — regiunea Inparuro a fost arena unor demonstrații țărănești fără precedent. Înfruntînd cu piepturile deschise trupele de poliție, țărani i-au dat peste cap pe asupritori, reocupînd cele patru moșii. Între timp, în alte provincii ale țării aveau loc asemănătoare desfășurări de forțe țărănești. La Lima, știrile contradictorii asaltau oficialitățile, care începuseră a se teme de o răscoală pe plan național. S-a hotărît, pentru „calmarea situației”, ca țărănilor din Inparuro să li se dea satisfacție: cele patru moșii să fie cedate celor ce muncesc. O măsură definitivă sau numai o manevră tactică? Acestei întrebări țărani din Inparuro nu-i găsesc încă răspunsul exact, dar își exprimă hotărîrea de a apăra cu viețile lor dreptul legitim de a fi stăpîni pămîntului pe care-l lucrează.

P. TĂTARU

AGENDA INTERNAȚIONALĂ

● Cu 82 voturi pentru, 6 contra și 16 abțineri a fost adoptat de către Comitetul nr. 4 al Adunării Generale a O.N.U. proiectul de rezoluție afro-asiatic, la dezbaterile punctului: „Problema Africii de sud-vest”. După cum se știe Africa de sud-vest este un teritoriu acaparat de Republica Sud-Africană care a introdus aici rînduilele rasiste. Problema acestui teritoriu se discută pentru a 17-a oară de Adunarea Generală, dar pentru prima oară se adoptă o rezoluție care cere ca orice stat să înceteze livrarea de arme Republicii Sud-Africane, instituirea embargoului asupra livrărilor de petrol către acest stat și alte măsuri.

Terminînd dezbaterile asupra problemei Africii de sud-vest, Comitetul nr. 4 a trecut la abordarea problemei coloniilor portugheze. Pe pupitrele delegaților se află raportul Comitetului celor 24, însărcinat cu studiarea aplicării Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale. Din acest raport precum și din discursurile rostite de petiționarii din Mozambic, reiese clar că în coloniile portugheze există o situație încordată datorită fărâdelegilor comise de colonialiști. Numai în Angola au fost uciși peste 50.000 africani, în toate coloniile s-au înființat rezervații pentru negri, în Mozambic zac în închisori 2.000 deținuți politici, băștinașii sînt supuși la o exploatare crîncenă.

● Reprezentanții a zece țări latino-americane au depus simbătă la Biroul Adunării Generale a O.N.U. un proiect de rezoluție în care exprimă speranța că Organizația Națiunilor Unite va sprijini un acord cu privire la crearea unei zone denuclearizate în America Latină. Subliniînd faptul că Tratatul de la Moscova a creat o atmosferă favorabilă pentru încetarea răspîndirii armelor nucleare, semnatarii proiectului de rezoluție își exprimă dorința lor ca America Latină să nu fie țîrîtă în „cursa periculoasă și costisitoare” a armamentelor atomice.

● La Londra a avut loc conferința pentru acordarea unei noi constituții Guyanei Britanice, colonie engleză pe teritoriul Americii Latine. Primul ministru al Guyanei Britanice, Cheddi Jagan a făcut o declarație în care s-a pronunțat împotriva hotărîrii guvernului englez de a

amîna la o dată nedeterminată acordarea independenței și de a impune Guyanei un nou sistem electoral care favorizează interesele partidelor reacționare din această țară și contravine voinței poporului.

Aceste noi măsuri se adaugă șirului de mașinațiuni ale colonialiștilor care vor să demonstreze că Guyana nu ar fi suficient de „matură” pentru independență și că guvernul legal al țării n-ar putea să facă față sarcinilor. Încă mal demult reacțiunea internă, ajutată de colonialiști a pornit o campanie de discreditare a guvernului Jagan. Au fost provocate tulburări cu ajutorul unor bande de huligani, se ațîță artificial discordia rasială etc. Guvernul Jagan a nemulțumit cercurile monopoliste prin ceea ce a preconizat o serie de măsuri în interesul poporului cum ar fi: naționalizarea industriei și înlăturarea reformei agrare, îmbunătățirea asistenței medicale a populației, introducerea învățămîntului gratuit și altele.

Într-o declarație a Partidului Comunist din Marea Britanie se arată că hotărîrea guvernului englez urmărește în mod evident înlăturarea guvernului progresist condus de Cheddi Jagan. „Este timpul — se spune în declarație — să se pună capăt tergiversărilor în ce privește acordarea independenței și satisfacerea revendicărilor poporului din Guyana”.

● Primul ministru al Republicii Congo, Cirile Adoula a anunțat că moneda națională, francul congolez a fost devalorizată cu aproximativ 300 la sută. El a declarat, de asemenea, că a fost pus la punct un plan de austeritate economică în scopul soluționării crizei economice din țară.

● La Bruxelles a fost semnat un acord cultural între Republica Populară Romînă și Belgia. Prevederile acordului stimulează promovarea cooperării culturale între cele două țări în scopul unei mai bune cunoașteri reciproce. Astfel se preconizează contacte între instituții din domeniul științei, tehnicii, învățămîntului, precum și între oameni de știință, specialiști și cadre didactice din cele două țări. Acordul conține, de asemenea, prevederi menite să încurajeze schimburile culturale-artistice prin traduceri și editări de opere literar-artistice, prin vizite reciproce de oameni de artă și litere, organizarea de expoziții, concerte și alte manifestări culturale-artistice.

FABULE

PUIUL DE GĂINĂ

de MERTICI KORIUN (U.R.S.S.)

Spărgind găoacea oului matern,
Veni pe lume puiul de găină.
E-un dop și peste puful lui se cerna
Grăunți de aur mici, ca o lumină.

Dar puiul nu-mplini o zi măcar
Și admirind cum concerta tăticu
(Ce-și filfița aripile pe-un par)
Își spuse: „Tlag și eu un cu-cu-li-gu!”

Dar numai să ajung pin' la prichie!
Și-acolo am să cînt pe note scurte
Și toate vor privi la mine-aici
Găinile, cîte se află-n curte.

Am să le văd la mine, sus, cîtînd,
Cum ciocurile de mirare-și cască.”

Dar puiul nostru ce și-a pus în gînd
Nu i-a fost dat de fel să izbutească!

Și-a dat el osteneala, da-n zadar
A încercat să zboare, că-l lăsară
Puterile și bietul „temerar”
Rămase jos, cu inima amară.

Văzîndu-l, cloșca-i spuse a reproș:
— Pină să cînti, mai este vreme încă
Acum ești doar un viitor cocoș
Și ca să crești, ia boabe și mîncă!

Și nu e bine, fiule, ți-o spun
(Și îi zimbi, cu-n fir de soare-n gene)
Nu ești deloc pe drumul cel mai bun
Cînd ai doar fulgi, să mi te umfli-n pene!

FLUTURASUL SI STEUA

de JAMES THURBAR (S.U.A.)

Un fluturaș de noapte, obișnuit
de-o stea s-a ndrăgostit
așa de tare
că vrea de-atunci pină la cer să zboare.
— Tu să nu faci asemenea ispravă
că n-ai aripi s-ajungi pină în slavă —
(îi spun părinții amîndoi).
— Ar trebui să faci și tu ca noi,
să te rotești în jurul unei lustre —
(încep și frații lui, cu toți, să-l mustre)
să-i dai, ori cîte vei vroi, săruturi
așa cum fac și ceilalți frați fluturi.

Dar fluturașul, seară după seară,
spre steaua lui îndepărtată zboară
și inima de cîntec îi e plină
deși pină la stea sînt mii de ani lumină.

Cînd crezi cu-ntreaga ta ființă într-un vis
și cerul pentru tine-i drum deschis!

COCOȘUL ȘI BUFNIȚA

de PIERRE LACHAMBEAUDIE (FRANȚA)

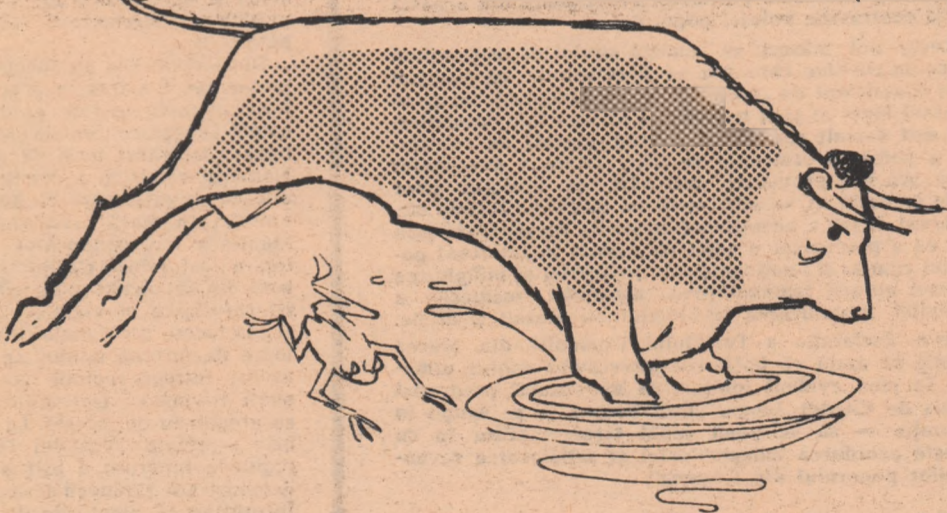
Năntea aurorei, cocoșul este treaz
Și cîntă: — Sus cu toții, dă soarele-n amiază!
Dar bufnița îl ceartă:
— Cîntarea ta nu-i artă
Ba chiar e o minciună și încă una mare
Că nu-i nici pic de soare!
Dar iată, zorii zilei la orizont răsar,
Un vin de aur umple al cerului pahar
Și soarele pe-o culme sărută primăvara
Și de mireasmă dulce se umple toată țara.
Cocoșul o trezește pe bufnița: — Ai haz,
Cum spui că nici acum nu-i soarele-n amiază?
Dar bufnița închisă în scorbură răspunde:
— Amiază? Da de unde!...

Asemeni cu cocoșu
Ce glasul și-l înalță spre orizontul roșu,
Tu, inimă, te-avîntă într-una peste vreme
Și chiar dacă vreo bufniță te ceartă
Că focul tău din cîntec nu e artă,
Către lumină, zilnic, să ne chemi!

TAURUL ȘI ZORILE

de TADEUSZ POLIANOVSKI (R.P. POLONĂ)

Un taur, tot umblînd pe drum hai-hui,
Văzu că lacu-i roșu-n fața lui
Dar n-a-nțeles (cu mințile-i nătînge)
Că zorii-aruncă-n lac vilvori de sînge.

— Ia stai, nîncaco, eu îți vin de hac!
Își zise crîncen taurul
Și năvălînd cu coarnele în lac

Îi sfișie îndată plaurul
Și cît era de mare și de greu
Se prăvăli la fund în eleșteu.
Aici doar vorba vine
De bovine

Morala o pricepe orișicine:
Nu afli-n lumea asta dobitoac
Să poată stînge zorile de foc!